

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Győry Elek †.

A magyar országgyűlésnek egyik érdemdustevékeny tagja hunyt el a múlt héten. Győry Elek, a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt egyik érdemes tagja az elhunyt, aki egyike volt jelenlegi politikusaink közt a legképzettebbeknek; hosszú idők tapasztalatai, gondos tanulmányai minden kérdés tárgyalásakor becsestették az ő közreműködését és igen hozzájárultak ahhoz, hogy nehéz ügyek előfordulása alkalmával az eszmék tisztázódjanak.

Győry Elek munkásságának kiváltképp a közjogi és igazságügyi javaslatoknál lehetett hasznát látni az országgyűlésen. Kint az életben pedig úgy is mint ügyvéd, úgyis mint számos társadalmi és jótékony egyesület tagja, közkedvelt rokonszenves egyéniség volt. Győry Elek halála érzékeny veszteség úgy a parlamenti, mint az általános közélet szempontjából s az egész ország mély részvétellel fogadta elhunytát. Az elhunyt életrajzi adatai a következők:

Győry Elek, jogtudós, született Győrött 1841.

május 1. Középiskolát szülővárosában elvégezvén, 1859-ben a pesti egyetemre ment, hol 1865-ben ügyvédi oklevelet nyert. 1866-ban nyitotta meg ügyvédi irodáját Budapesten. 1870. óta a jogászgyűlés állandó választmányának tagja.

Pauler Tivadar igazságügyi miniszter 1873-ban Győryt bizta meg a magánjogi törvénykönyvek általános részének s a családi jog tervezetének kidolgozásával. Mindkettő el is készült, 1891—92-ben a házasságjogról készített tervezetet. Részt vett a polgári házasság tárgyában folyt értekezleteken is. A budapesti ügyvédi kamara 1875-ben ügyészének választotta, mely tisztelet Győry tizenöt évig viselte. 1894. évben ugyancsak a kamara elnöke lett. Több ízben volt országgyűlési képviselő. Már mint egészen fiatal ember presbitere volt a

pesti ág. ev. magyar-német egyháznak. Győryt egy hónappal ezelőtt választották meg utoljára képviselőnek a gyomai kerületben, amely Barabás Béla lemondásával üresedett meg.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket

Mauthner Ödön

28 év óta
csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphat.

Magyarország a magyaroké.

Ezer esztendő előtt Árpád és a hét vezér elfoglalta ezt az országot és kivert innét minden nációt, amely nem akart meghódolni a magyaroknak, akik meghódoltak, azokat nem leigázta, hanem testvéreül fogadta a diadalmas magyar. A tót, az oláh, a szerb s a később bevándorlott szász, éppen olyan oltalmat talált régi szokásaink s később törvényeink alatt, mint maga a tőzsgyökeres magyar. Ezernyolczszáznegyvennyolczban a jogok egyenlővé lettek, a nemesség lemondott ősi kiváltságairól s magához egyformának emelte fel a földet kezimunkájával művelő parasztot. Ebben a jogegyenlőségben része sült minden nemzetiség is. De még tovább mentünk. A hatvanhetedik kiegyezés után, mikor a királyi fény összeolvadt a nemzeti lelkesedéssel, külön törvényt hoztak az ország házában, hogy itt minden nemzetiség német, tót, oláh, rácz használhatja a nemzetiségi nyelvét, csak érzéseiben legyen hűséges fia a magyar hazának. Az állam nyelve természetesen a magyar, ezt kell használni hivatalokban és iskolákban. De azért a magyar nagylelkűség mindig elismerte annak jogosultságát, hogy pl. a tót gyereket tótul, szerbet szerbül, a románt oláhul taníthassa meg a tanító az A, B, C-re. Beleegyezett abba, hogy mindenki a saját anyanyelvén dicsérje, az Istent a saját templomában. Csak egy kívánsága volt ebben az országban uralkodó fajnak, a magyarnak, hogy ezért a nagy szabadságjuskért legyen mindenki hűséges fia a hazának s akármi nyelven beszéljünk is, kössön bennünket össze az egységes oszthatatlan magyar államiság eszméje, gondolata. Nemzetiségeink nagy része meg is értette ezt nemcsak ma, hanem már a múltban is. A ruthén, a felvidéki tótság, a szepesi németység Rákóczy s most ötven év előtt Kossuth Lajos lobogója alatt küzdött a magyar alkotmányért, ami az e földön élő népek szabadságát jelenti. Voltak azonban minden időben lelkiismeretlen izgatók, akik a nemzetiségeket a magyar államiság megdöntésére ingerelték. Az egyik Tótországot, a másik Ráczországot, a harmadik Oláhországot akart csinálni a magyar hazából. Ennek a tanuságát láttuk ezernyolczszáznegyvennyolczban, mikor a magyar nagylelkűségéért annyi magyar életet — csecsemőket s öregeket sem kimélve — kiirtott a félrevezetett nemzetiségek gyűlölete. De nem akarunk most erről beszélni, a régi sebeket felszaggatni.

A mostani országgyűlésen ismét felvetette magát a nemzetiségi kérdés, amely nálunk nem is annyira politikai, mint inkább társadalmi, közgazdasági és közművelődési kérdés. Az egyenlő szabadságot bizonyítja az, hogy magukat nemze-

tiségieknek valló tótok, szászok és egy szerb is bejuthattak, mint népképviselők az ország törvényhozásába. Ezek az urak nem is mondják, hogy ők rossz magyar hazafiak, hanem mégis olyan hurokat pengetnek a saját tamburájukon, olyan sipot fujnak meg a dudájukon, ami nem egyezik meg az egységes magyar állam gondolatával. Az egyik azt akarja, hogy a tót nyelv, a másik azt, hogy a szász nyelv legyen egyforma jogu a hivatalokban, iskolákban és mindenütt a magyarral. Hát erre csak azt mondjuk, hogy *ezeki!* A magyar faj itt a vezérlő elem, ennek az uralmát el kell ismernie minden nemzetiségnek annál is inkább, mert ez az uralom eddig egyforma jogokat biztosított itt mindenkinek és maguk a nemzetiségi képviselők elismerik, hogy sehol a világon a nemzetiségeknek olyan szabadságjogaik nincsen, mint Magyarországon.

Nézzünk át Ausztriára. Ott a németek, a szlávok veszekedése darabokra készül szaggatni az osztrák birodalmat. S ez a veszekedés tönkre teszi Osztrákországot, gazdaságát, iparát, kereskedelmét, békéjét, nyugalmát. Mi magyarok ezt itthon meg nem engedjük soha. Ami nemzetiségeink éri be azokkal a jogokkal, amelyet minden magyar polgár is élvez, mert másként megtanulják annak a mondásnak jelentőségét, ami nagy Kinizsy kardjára volt írva: »Ne bántsd a magyart!«

ORSZÁGGYÜLÉS.

A farsang három utolsó napját megtartja, ha nem boldog is a magyar. Megtartotta hát a magyar országgyűlés is s a képviselő urak csak hamvazó szerda után való esütörtökön jöttek ismét össze tanácskozásra. Ezen az ülésen a néppártnak egyik vezetőfőfia, *Molnár János*, erősen tiltakozott az ellen, hogy a néppártot a pánszlávizmus gyanújába keverjék, vagyis abba, hogy a Felvidéken a néppárti képviselők a választásokkor összetartottak volna azokkal, akik Magyarország felső részéből, Morvaországból és a régi Lengyelország egy részéből újra egy nagy Tótországot akarnának csinálni. *Kubinyi György* ebben a dologban némileg összekülönbözött *Molnár Jánossal*, de azután a dolog elintéződött azzal, hogy a néppárt is *Kubinyi György* is a magyar hazafiságot éltették. Ezen az ülésen *Komjáthy Béla* és *Visontai Soma* függetlenségi képviselők azt kérdezték meg a miniszterelnöktől, hogy beavatkozásával miért akadályozta meg, hogy gróf *Zichy János*, a néppárt elnöke kíséresse trónörökösünket, *Ferencz Ferdinándot* az orosz ezárhoz való utazására. Ez a dolog nagy háborúságot idézett elő, de aztán *Szell Kálmán* miniszterelnök úgy magyarázta ki a dolgot, hogy nem lett volna helyes, hogy egy ellenzéki vezéri állásban levő ember, akit különben egyéniségénél fogva tisztel, legyen ilyen alkalommal a trónörökös kíséretében, mert akkor ennek az utazásnak, melynek célja csak az volt, hogy trónörökösünk meg-

köszönje azt, hogy az orosz ezár orosz tábornokká kinevezte, politikai színe lett volna.

A pénteki tanácskozáson *Sándor Pál* beszélt, aki bankár s így budapesti pénzember. Beszélt pedig azok ellen a becsületes agrárius törekvések ellen, melyek a magyar földműves-osztály felvirágoztatását, boldogulását tüzték ki ezéül maguk elé s melyek alapján a kereskedelem s ipar is boldogulhatna. Pártolta azt, hogy a budapesti nagy malmok ezután is vámmentesen hozhassanak be román és orosz búzát s ezzel szolgálatot téve a közvetítő kereskedelemnek, lenyomják a magyar buza árát. Sőt még arra is akadt szava, hogy kifogásolja, hogy a borhamisítók üzelmét leleplezzék. Ez a beszéd, természetesen, sok ellenmondással találkozott. Ugyanezen az ülésen dr. *Artim Mihály* azt bizonyította, hogy a felvidéki görög-katholikusok, ruthének, igaz magyarok, azután elrettentő dolgokat mondott el arról, hogy Sáros vármegyében milyen közigazgatási visszaélések vannak a szegény nép rovására, melyek, ha igazak, csakugyan a legnagyobb megtorlást érdemelnék.

A szombati tanácskozáson báró *Solymossy Ödön* mondott igen szép agrárius beszédet. Ez a fiatal főúr és képviselő a szegényebb néposztály, a kisbirtokos és földmivelő érdekeit látszik, hogy szíven viseli. A közigazgatás átalakítását, az adózás rendszerének megváltozását is oly módon követelte, hogy a kevesebb értelmiséggel bíró néposztály könnyebben juthasson igazához. Követelte azt is, hogy a földadó leszálltassék s akinek csak annyi földje van, ami csupán csak megélhetésére szükséges, az ne fizessen adót. Ezt a beszédet zajosan megéljenezték. *Pattyánszky Elek*, aki a délvidéken volt főispán, régi tapasztalásaiból merítve, azt hangoztatta, hogy azért is kell igazságos közigazgatást teremteni, mert ha mindenki egyforma igazságot kap, akkor elmúlnak a nemzetiségi surlódások is.

A hétfői ülésen *Bujanovits Gyula* új képviselő mondott ragyogó szép beszédet a magyar föld védelmére. Lelkesedéssel hirdette, hogy ha a földműves boldogul, boldog lesz akkor az iparos és a kereskedő is. Megezáfolta azt az álnok ráfogást, hogy az agráriusok a tisztos iparnak és kereskedelemnek ellenségei volnának, sőt inkább annak támogatását nemcsak hirdetik, hanem tettel is bebizonyítják. Eltörölni kérte az erkölestelen fedezetlen gabonahatáridő-üzletet, melylyel a közvetítő kereskedelem nemcsak a magyar gazda keserves keresményének hasznát akarja elharácsolni, hanem a termelők közül nem egyet veszedelembé is dönt. *Bujanovits Gyulát* első beszéde alkalmával nemcsak a kormánypártiak, hanem az ellenzékiek is megéljenezték.

A keddi tanácskozáson *Molecz Dániel* pozsonyi

képviselő szép beszédet mondott arról, hogy a vidéki városokat fel kell virágoztatni, azután *Beöthy Akos* támadta igen erősen *Szell Kálmán* kormányzatát, melylyel mint volt nemzeti párti képviselő, sehogy sincs megelégedve. Szerinte most is minden úgy van, ahogy volt. *Nagy Sándor* kormánypárti képviselő az önálló vámterület felállítását követelte. *Trubinyi János* néppárti képviselő pedig azt mondta, hogy ha a morvavidéki tótok pánszlávokká lesznek, ezt csak a választási és közigazgatási visszaélések idézik elő.

Véres munkás-zendülés Triesztben.

Fenekestül fölfordult a rend a mult hét eleje óta az osztrák kikötővárosban, Triesztben. Minden munka szünetel, a sztrájkolók száma meghaladja a 30 ezeret; a hajó-, a kikötő-, az ipartelepek és mindennemű vállalatok összes munkásai abbaahagyták a munkát és csatlakoztak a sztrájkolókhöz. A leggazdagabb vállalat Triesztben a Lloyd-társulat, mely a legtöbb munkást foglalkoztatja, innen indult ki a munkás-zendülés esirája; a dúsgazdag vállalat ugyanis nem valami jó díjazásban és bánásmódban részesítette alkalmazottjait, akik a munkát abbaahagyták. A zavargó munkások veszélyeztették a közbiztonságot is s e miatt a hatóság katonaságot rendelt ki, amelylyel a zavargó tömeg összetűzött. A katonaság fegyverét használta s az első sortüz nyolcz ember halálának és mintegy 70 ember megsebesülésének lett okozója. A sebesülteket kórházba szállították; a katonaság sortüze után a tömeg elpusztult az utcákról, azonban a következő napokon újból ismétlődtek a zavargások.

Ugy a forgalom, mint a kereskedés és ipari munka szünetelnek azóta Triesztben; nagyszámu katonaság és esendőség van mozgósítva s a mult hét elején a helytartóság az ostromállapotot is kihirdette.

Ezt a fejtelenséget, ami a kikötővárosban uralkodik, szitják a szoczialisták és anarkisták is az ő tévtanaikkal. A munkásmozgalom halottjait már eltemették s dacára a hatóságok erélyes föllépésének és a Lloyd-társulat által nyújtott engedményeknek a rend aligha fog egyhamar helyreállani.

A Lloyd-társaság a munkások küldötteivel négy pontban egyezett meg. Ezek: 1. Tiltakozás a miniszterhez; 2. az összes letartóztatottak szabadon boesátása; ezt a közös bizottság már eldöntötte; 3. az elesettek temetési költségeit a társulat viseli; 4. az elesettek családjai tizezer korona kárpótlást kapnak.

Legmegbíráhatóbb vetőmagvak
beszerzésére ajánljuk a
Magyar Merőgardák Szövetkezetét
Budapest I. akhotmány utca 31.

Az Erzsébet-szobor pályaművei.

Boldogult nagyasszonyunk, a szerencsétlen halállal kimúlt Erzsébet királyné szobrára kiírt pályázatra beérkezett pályaműveket a múlt héten bírálta el a kiküldött bizottság.

A beérkezett pályaművek elbírálása után arra a megállapodásra jutott a bizottság, hogy bár sok figyelemreméltó alkotás van a pályaművek között, egy sines olyan, amely kifejezni hivatott volna azt a nagy szeretetet, azt az imádásig menő rajongást, amelylyel a magyar nemzet boldogult nagy királynéja iránt még halóporában is viseltetik.

A pályaművek mindegyike nélküli azt a magyarosságot, amelynek kifejezésre kell jutnia Erzsébet királyné felállítandó szobrán. Még legjobban megközelíti ezt a czélt *Fadrusz* Jánosnak nagy alkotása, mely alkotással a művész királynénk emléksobrával egybetervezést a magyar szentek egész körét, a menyország egész magyar tartományát. A művész gondolata gyönyörű, megkapó és nincs magyar ember, kinek szíve e kép láttára meg nem rezdül. *Fadrusz* műve tehát a legsikerültebb. A bizottság azonban ennél sem maradt meg, megállapította a szobor-pályázat meddőségét, megvásárolni határozott a pályamunkákból néhányat és új pályázat kiírását javasolja.

Bármiként dőljön is el azonban az új pályázat, Erzsébet királynénk felállítandó szobrának nemcsak a magyar nép rajongó szeretetét kell kifejezésre juttatnia a boldogult királyné iránt, hanem maga az egész szobor a mellett, hogy fenséges és magas-tos érzelmeink törekvései kifejezésre juttatója legyen, egyuttal annak minden porszeme, annak még a legkisebb porzikáján is előzőnlenie kell a magyarosságnak, hogy több, mint 1000 éves nemzeti küzdelmeinknek és fennállásunknak örök időnkig hirdető oszlopa legyen.

Angol-bur háboru.

Az elmúlt héten csak egy angol vereség hírért hozta az angol táviró. *Kitchener* lord jelenti Pretoriából, hogy egy zászlóalj lovasított gyalogság felderítő menet közben *Tuckerboschrand* mellett kedvezőtlen téren harezba keveredett egy erős bur csapatral. Mielőtt sikerült volna az őrházakba visszavonulni, tizenegy emberük elesett és negyven megsebesült. Az egész zászlóalj a burok fogságába került.

Ezzel a hírrel egyidejűleg azt is jelenti az angol fővezér, hogy mennyi volt a burok vesztesége az elmúlt héten, hanem ezt fölöslegesnek tartjuk közölni, mert hiszen tudjuk, hogy mese, egyéb semmi. Az angol fővezér a háboru alatt annyi bur veszteséget jelentett már, hogy ha tizszer annyi volna a bur, még sem telt volna ki ez a nagy veszteség.

Krüger elnök környezetéből azt jelentik, hogy a burok ügye a harezteren soha nem volt kedvezőbb, mint most. Azonkívül *Wessels* és *Wolmarans* bur küldötteseket Amerikába indították, mert az új köztársasági elnök, a meggyilkolt *Mac Kinley* utódja jobb szívvel viselkedik a burok ügye iránt és reméli, hogy fölsegíti az igaz ügyet.

Angol-japán szövetségről futott szét a hír az elmúlt héten. Az angol királyság ugyanis három évre szövetséget kötött Japánnal. Ez azért történt, hogy Angliai Ázsiában való meggyöngyülését helyre állítsa. Ebből is kitetszik, hogy Anglia gyöngül. A

burok harezta igen meggyöngyítette és talán az igazságtalanság sok bajt okozhat Angliának, ha békére nem lép a burokkal.

SZÖVETKEZETI ÉLET.

Mit érnek a szövetkezetek?

Fel kellett vetnünk előbb-utóbb e kérdést. Az a sok rosszakaratu támadás, amely legutóbb a szövetkezeteket, különösen pedig a fogyasztási szövetkezeteket érte, arra készítette a szövetkezet barátait, hogy jogos ügyeikért hasonló fegyverekkel szálljanak sikra.

Említettük olvasóinknak, hogy a kereskedelmi miniszter kérdőíveket küldött szét a kereskedelmi kamaráknak, amelynek alapján egy pár dologra uézve felvilágosítást kér a fogyasztási szövetkezetekre vonatkozólag. A legtöbb kamara mostanában tett eleget a miniszter kérésének, — de hogyan?

Elmondott a felterjesztésben minden rosszat a szövetkezetekre, úgy, hogy a ki e jelentéseket olvassa és nem ismerős a viszonyokkal, hajlandó azt hiinni, hogy a fogyasztási szövetkezeteknél kárhozatosabb intézmények nincsenek a földkereken. Politikával foglalkoznak, rossz árut adnak a szövetkezetek s mert állítólag adómentesek, hát tönkreteszik a kereskedőket.

Micsoda farizeuskodás ez, istenem? El se hittük volna, hogy annyi tisztességtelen kereskedő van Magyarországon. Mert hát csak ezeknek van okuk handabandázni. Ezeket igenis ki akarják üzni a föld színéről a fogyasztási szövetkezetek, de a tisztességesekhez semmi közük. Ezekkel békén megférnek egymás mellett s nem hisszük, hogy ezek szinte ott lennének a panaszkodók közt.

A világ könnyen ítél, a kamaráknak a szövetkezetek ellen zuduló e támadásai ellen védekezni kell. A védelemnek hathatós módja lesz az, amit a *Hangya* követ. Összegyűjteti ő is azokat az adatokat, amelyek a szövetkezetek óriási haszna mellett szólnak.

Lapunk szövetkezeti rovatának vezetője, *Csernay* Ödön van megbízva e feladattal, aki legközelebb bejárja az egyes szövetkezeteket, azok tagjait megkérdezi, mi a véleményük a fogyasztási szövetkezetekről. Megvizsgálja a lakosság általános viszonyait: mennyiben volt hatással a falu jólétének emelésére, az erkölcs nemesedésére, a takarékosági szellem életre-ébresztésére, csökkentette-e a pálinkaivást, koresmai tivornyázásokat stb.

Egyszóval. vizsgálat alá veszi mindama körülményeket, amelyek a fogyasztási szövetkezetek erkölcsi és anyagi értéke mellett szólnak.

Igaz ugyan, hogy a szövetkezetekről imigyen alkotott kép hiányos lesz. Hiszen minden szövetkezetet be se lehet járni, de arra a czélra éppen alkalmas lesz, hogy megmutassuk, miszerint a szövetkezeteket nem szabad oly rideg és merev egyoldalúsággal vizsgálni, mint azt a kereskedelmi kamarák teszik. Erről különben még más alkalommal is írunk.

A „Magyar Tanítók Országos Takaré- és Hitel-szövetkezete“ hova-tovább már fél éve, hogy érezteti általános működését a tanítóság körében. Olyan

hézagot pótol, melyet eddig semmiféle pénzintézet felmutatni nem tud, nemcsak szolid üzleti ügyeiben, hanem azoknak gyors lebonyolításában is. És akkor, midőn a kartársaknak alkalmat ad terhes kötelezettségektől szabadulhatni, egyszersmind a lehető legkönnyebb feltételek mellett teszi ezt.

A szervezett gazdasági osztály pedig a tagok háztartási szükségleteit elégíti ki a lehető legelőnyösebben.

Az intézet 1000-nél több üzletrészszel közel 250.000 K. forgalmat ért el. Részletes tájékoztatót az intézet irodája (VIII. József-körut 8. sz.) küld.

→ TÖRVÉNYKEZÉS. ←

Milliók kártyavesztés. Pár héttel ezelőtt sokat írtak a lapok arról, hogy a bécsi zsoké-klubban egy orosz gróf óriási összeget vesztett kártyán egy éjszaka s hogy ez alkalommal egy magyar sportember egymillió forintnál is többet nyert. Az eset következtében az osztrák Reichsrathban kérdőre is vonták az igazságügyminisztert, hogy a büntető bíróság üldözni fogja-e a hazardjátékosokat s hogy meg fogja-e idézni az érdekes kártyajáték kibiczeit, akik között ott volt Goluhovszki külügyminiszter is. A miniszter kitérő feleletet adott, nyilván csak azért, hogy ne sokat foglalkozzék a közvélemény ezzel az előkelő társaságra nézve oly kényes ügygyel. Az igazságszolgáltatás azonban mégis beleavatkozott ebbe a dologba, bár alkalmasint nagyon elnéző, titkolt formában, mert a bécsi lapok nem szerezhettek tudomást az ügy fejlődéséről. Már a tárgyalást is megtartották a bécsi, hernalsi járásbíró előtt. A bécsi lapok még erről sem értesültek s nem írták meg azt sem, hogy mire ítélték el az előkelő hazardjátékosokat. Csak egy esti lap árul el annyit, hogy Gannesdorfer járásbíró vétkesnek nyilvánította s etítelte őket a kihágásért. Egyben kirohan a bécsi lap a járásbíró ellen, aki *nem utasította ki* sem az orosz grófot, sem a magyar sport-férfiakat Ausztria területéről, azzal a megokolással, hogy nem hivatásos játékosok, holott két héttel ezelőtt ugyanez a járásbíró hazardjáték miatt kiutasított két inasgyereket, aki az utcán kétfülléssel, „fej-e, vagy irás“-t játszott.

Amerikában kivégzett magyar ember. Wilkes-Barse-ban Amerikában akasztófán kivégeztek a minap egy Lutz János nevű magyarországi születésű embert, akit felesége meggyilkolása miatt halálra ítélték. Lutz két esztendőn át örültnek tetette magát. Kivégzése előtt azonban megvallotta, hogy ő volt a gyilkos.

Azért ölte meg a feleségét, mert a szomszédok rossz dolgokat beszéltek róla. Azt is elmondotta, hogy teljesen épeszü. Lutz két éven át, hogy elhiggyék örült-ségét, egyetlen szót sem szólt és e némaságot csak két hét előtt törte meg, a mikor látta, hogy nincs számára kegyelem.

→ MI UJSÁG? ←

A király elutazása. Ő Felsege a király a mult kedden elutazott a fővárosból; Bécsben fog tartózkodni néhány napig, azután ismét visszatér Budapestre.

Felfüggesztett városi tisztviselők. Szatmárról Hungonai Béla gróf főispán dr. Korbay Károly városi rendőrfőkapitányt és egyik rendőrtisztviselőjét, Sós Józsefet a vizsgálatok folyamán ellenük felmerült terhelő adatok következtében ma állásuktól felfüggesztette.

Szőregh földulásának emléke. Szőregh magyar lakossága szomoru gyásznapi virradt 1849. február 12-én. Knicsanin szerb vezér vérszomjas hordái megharagták a községet, magyar lakóit válogatott kegyetlenséggel legyilkolták, a falut porrá égették és kirabolták. E szomoru évforduló alkalmából megható gyászünnepet rendezett a község lakossága. Wittwer Miklós hitoktató a legyilkoltak lelki üdvéért fényes segédlettel ünnepélyes gyászmisét mondott. A gyászszal bevont templomot a község előljárósága, a lakosság s tanuló ifjuság szorongásig megtöltötte. Mise végeztével az iskolateremben a szomoru nap emléké-ről szintén Wittwer Miklós hitoktató tartott beszédet, mely a jelenlevőket könnyekig meghatotta.

Jég alá került halászsok. Födemes község határában a mult szombaton megrendítő szerencsétlenség történt. Bacsó Antal és Szenye Gábor jeget vágtak a Zsitván, miközben a vízbe estek, a jég alá merültek s nem is bukkantak fel többet. A két munkás nagy családot hagyott hátra.

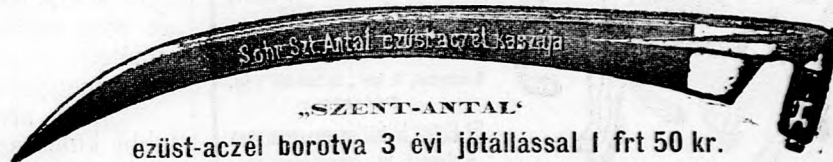
Kalendvagyó diákok. Keneséről írják, hogy e hó 12-én éjjel 12 gimnázista érkezett Veszprémből Kenesére Perczel Ferencz kádármester házához s másnap revolverrel egész nap czélba lövöldöztek. Feltűnt ez Horváth János szabómesternek s megkérdezte tőlük, hogy mit keresnek a községben. A diákgyerekek azt felelték, hogy csigát szednek a Balaton partján, de csakhamar tovább álltak, ekkor esendőrök jöttek keresni őket, akik el is esipték

A „Sohr Szent-Antal“ ezüstacél-kaszagyár, melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője és elárúsítója

SOHR JÓZSEF UR, SOMOGY-SZILL.

ki a tavalyi londoni kiállításon is nagy aranyéremmel és díszoklevéllel lett kitüntetve. — 100 koronát fizet annak, ki egy más gyárból egy „Sohr Szent Antal“ kaszát tud előmutatni. — 200 koronát fizet annak, a ki 100 db „Sohr Szent-Antal“ ezüst-acél kaszát közül 5 rosszat tud előmutatni. A ki teljesen megbízható jó kaszát akar magának beszerezni, az addig kaszát senkitől ne vásároljon és ne rendeljen, míg fenti hírvessz czégtől képes árjegyzéket nem kér, melyet az bárkinék ingyen és bérmentve küld.

Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelező-lapon. — A téli hónapok legalkalmasabbak megrendeléseket gyűjteni. Gyűjtőknek kedvezmény. — Teljes jótállás! — 10 db rendelésnél 1 db ingyen! — Lelkiismeretes kiszolgálás! Több ezer közönlővél és utánrendelés áll az érdeklődőknek rendelkezésükre.

ezüst-acél borotva 3 évi jótállással 1 frt 50 kr.

Füzfő pusztánál a kis kaland-hősöket, akik bevalótták hogy a burokhoz akartak menni, hogy az angolok ellen harezoljanak. Persze visszavitték őket Veszprémbe.

Tizparancsolat 1902-re. E czimen a *»Független Ujság«* 7-ik számában egy becses közlemény jelent meg. Az érdekes erkölcsnemesítő tizparancsolatot, miként az aláírás is mutatja, a *»Magyar Paizs«*-ből vettük át, de íróját nem ismertük, mivel névtelenül jelent meg. Ebből látszik, hogy olyan a jó írási mű, mint az apostolok szálló igéi. Terjed, megy az emberek között, tanít, buzdít, lelkesít, szóval a jóra oktat, de legtöbbször az írója ismeretlenül marad. Az 1902. évre írott tizparancsolat íróját mégis megismerhettük. Szerényen jelentkezett, megköszönte a lelkéből eredő igének méltatását. Így alkalmunkban van, hogy nevét is kiirjuk és olvasóink szeretetébe ajánljuk. Az 1902. évre szóló tizparancsolatunk írója: *Roboz István* kir. tanácsos, a *»Somogy«* című lap szerkesztője.

A burokért. A hágai burbarát egyesület nagy nemzetközi sorsjátékot rendez az afrikai angol táborban sinylődő bur asszonyok és gyermekeknek fölségítésére. A mozgalom fényes eredményt jár s a világ összes művészei felajánltak már munkáikból a sorsjáték céljaira egyes darabokat. E művekből belépődíjas kiállításokat rendeznek s ezt is a nemes célra fordítják. A magyar művészeket is felszólították, hogy küldjenek műveket kisorsolásra. Az ügy érdekében illő volna, ha nálunk is lehetne külön kiállítást rendezni a magyar művészeknek a nemes célra szánt alkotásaiból, annyival is inkább, mert egyetlen magyar művész sem akadna, ki a mozgalmat legalább egy művével nem támogatná.

Adomány a 48-as honvédeknek. A medgyes-egyházi derék iparosok jótékonyezélu táncmulatságot rendezvén, annak tiszta jövedelmét: 30 koronát a 48-as agg honvédeknek szánták. A hazafias adományt, amely Maár Lajos ur által szerkesztőségünkhez küldetett be, a honvédmenedékház lakóinak fogjuk elküldeni.

»Góbbóságok« kacagató székely históriák és elbeszélések. Ezt azt érdekes és mulatságos könyvet a *»Független Ujság«* előfizetői kedvezményes árban: **2 korona helyett, csak egy koronáért és 20 fillér postai díjért** rendelhetik meg az írónál. Legzélszerűbb az 1 kor. 20 fillért utalványon beküldeni *Péterfy Tamás*. Budapest. IX. Köztelek czimre.

JENCSS-féle

Magyar Restitutios-Fluid
lovak és szarvasmarháknak.

Az állatok izomerejét fokozza, kitaratóvá, erőssé teszi; megátalja a lábak merev benulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCSS VILMOS gyógy-szertára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:

Dr. Egger, Nádor'gyógyszerlárában
Budapest, VI., Váci-körut 17.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A buza megdölése ellen.

A megdölt buza sok bosszuságot és kárt okoz a gazdának. Nagyon sok felé láthatni, hogy kora tavasszal, reggelenként, míg fagyos a föld, a jó termőerőben levő s már bokrosodó buzatáblákra hajtják a birkanyáját, hadd legeljék le a megdöléssel fenyegető vetést, mert a gazda sok évi tapasztalat után tudja már, hogy ezáltal későbbi kárát fordítja ily módon hasznára. Hát bizony az csekély haszon, mely a birkának néhányszori jótartásából áll. A kitünő termőerőben levő föld áldását egy kis körültekintéssel tisztezté hasznosabb módon lehetne kizsákmányolni. Most beszélek róla, mert a bajt megelőző munkának nemsokára kellene megtörténi, később már csak a sarlózással segíthetünk, amely mód bizony csak oly hasznos, mint a birkaráeresztés.

Eljárásom pedig abból állott, hogy a kikelet közeledtével, midőn már láttam, hogyan teletek ki vetéseim, tehát február 15. egész márczius 15-ik közötti időszakban, *megszuperfoszfátotam vetéscímét.* Ettől a művelettől immár nem szabad a magyar telkes gazdának sem idegenkedni, mert csakis úgy fog a fokozódott igényeknek megfelelni, ha ő is a kor szellemével haladva gazdálkodik s többet termel, mint ahogy eddig tette. Szükséges tehát, hogy a táblájára kétszerannyi vízben oldékony foszforsavat juttasson a műtrágya alkalmazásával, mint a mennyi légenyt más trágya elhintésével már is juttatott a talajba. Hogy pedig mennyi légenyt juttatott a gazda az ő bujának látszó vetésére, azt ő maga az alábbiak alapján könnyen kiszámíthatja.

Tegyük fel, kivitt 10 métermázsa jó minőségű istállótrágyát, hát ebben kiszállított 5 kiló légenyt s két és fél kiló foszforsavat a földjére. Már most minden kivitt 10 métermázsa istállótrágyára számítson 50 kilogramm szuperfoszfátot, mely átlagban 2¹/₂ kg. foszforsavat foglal magában. Egy kissé furesának fog tetszeni, hogy az erősen termő föld termését úgy akarják menteni, hogy tetejébe még műtrágyával is »erősítsük«, pláne annál a vetésnél ajánljuk a költségek, mely amugy is »erős«-nek látszik. Hát csak tegyék ezt a gazdák, mert a magam s számtalan más gazdaságokban végzett próbák a hasznot a napnál világosabban mutatták. Az ily módon javított vetés *erős szalmanövést* biztosít, mely megdölés nélkül bírja el a nehéz kalászt. A kételkedő gazda próbát tehet egy hold földjén. Vesse be csak most tavasszal a felét a szuperfoszfát jelzett adagával s a másik felét hagyja úgy, ahogy van s azt fogja látni, hogy mire aratni kell, a műtrágyát nem kapott kalásza ott hever a földön — értéktelen tömeget képez, holott a műtrágyázott egész álló kalászerdőt fog mutatni. A kicsinyben való kezdés nem sokba kerül, nem is nagy pénzáldozatba jön, de meg vagyok róla győződve, a kísérletezők jövőre ismételni fogják az összes vetésöknél, még annál is, mely megdöléssel sem fenyeget!

Csak arra akarok figyelmeztetni, hogy a fen-
tebbi kulcs szerint számítsa ki magának a gazda a kivitt istállótrágyával alkalmazott légenyt s foszfor-

savadagot s akkor tudni fogja, hány kiló szuperfoszfáttal tartozik még vetésének, *hogy azon még egyszer annyi foszforsav legyen, mint már van légeny.* Ha egy szekéren 20 mmázsa istállótrágyát vitt volna ki, úgy az avval megtrágyázott vetés 100 kiló szuperfoszfátot igényel. A tavasszal megszuperfoszfátzott vetést jól meg kell boronálni s aztán hengerezni.

I. S.

Egy szép üsző.

A szimmenthali marha ma testalkat, tejelés és hizóképesség tekintetében a tökély legmagasabb

Tejhozama 2000—2400 liter évenként. Egy szóval hasznos marha, de nagy gondozást, ápolást igényel s ekkor meg is hálalja a reá fordított költséget.

Herevetéseink javítása.

Herevetéseinket sokszor éri csapás. Gyakran megesik, hogy tartós szárazság miatt nem jól keltek ki a fűmagok, igen hézagos, foltos lesz a vetés; gyakran állati ellenségek, különösen az egér tesz sok kárt, minek folytán a feljavítása sokszor elkerülhetlenné lesz.

OLGA, hasas üsző.

fokán áll. Amivel kitűnik ez főleg gyors fejlődése is, ezért van ajánlva több tenyészkörületben hazai tarka szarvasmarha fajtáink javítására. A szimmenthali üszőt 1½ éves korában már az ugyanolyan idős bikával hágatni lehet. Megfelelő tartás mellett azután kitűnő állatokat nevel s e mellett jól is fog tejelni. Hazánkban a szimmenthali marha nagyon el van terjedve. Gyönyörű tenyészetek vannak az ország különösen dunántúli részében. A képünkön bemutatott 2 éves üsző is innen, a rátóti tenyésztésből való, amelynek tulajdonosa Széll Kálmán miniszterelnök.

A szimmenthali marha 600—1000 kg. is szokott lenni, ha pedig meghizlalják: úgy több is.

Ha az előző évben védőnövényvel vetett here és fűfélék nem jól keltek ki, legezészerűbb eljárás még augusztus, szeptember havában utánvetéssel pótolni a hiányokat, feltéve, hogy ezen hónapokban a csapadék elegendő. Ha szeptember közepéig nem történhetett meg az utánvetés, akkor jobb azt tavasszal végezni, mert a fiatal növények csak akkor állhatnak ellen a téli hidegeknek, ha már némileg megerősödve mennek a télbe.

Mielőtt az utánvetést eszközölnők, a kérdéses táblát éles réti boronával jól meg kell járítani; ha eléggé szikkadt a föld, a mag elszórása után azt gyűrűs hengerrel tömjük össze.

Hézagos herevetések utánpótlására természetesen csak gyorsnövésű növényeket lehet célszerűen használni. Így a biborhere a vörös lóheretábla héza-

gainak utánvetésére kitünően alkalmas. Hátrányos, hogy csak egy kaszálást ad, ezután kivész. Jobb talajokon sikerrel vethető az olasz perje, míg legelőkre jobb az angol perje, mert hosszabb ideig tart. Kevesebb jobb talajokon vethető a rozsnok. A rozsnok közepesjő fü ugyan, de gyorsfejlődésű. Jó talajon ne használjuk a rozsnokot, hanem csakis a perjéket, mert az előbbi korán köt magot s ha nem kapálják idejében, kihulló magjával elgyomosítja a földet.

A HALÁSZNÉ.

Jobb talajon utánvetésre tavasszal bükkönyt is lehet használni, mely egy közepes kaszálást adhat.

Legcélszerűbb a magot rét- vagy tövisboronával alátakarni és a boronálás után sima hengerrel a talajhoz nyomni, hogy előbb csirába jöhessen.

Főleg homokos talajon az esetben, ha a múlt évi védőnövényt nem trágyázzuk meg, igen célszerű lesz közepes kálifoszfat-trágyázással az utánvetés fejlődését elősegíteni.

Marhahizlalás zöldtakarmánnyal.

Zöldtakarmánnyal úgy hizlaljuk a marhát, hogy a zöldet bőségesen etetve, néhány kg. darát vagy kereskedelmi takarmányt is adunk még. A zöldtakarmánynak azonban gyengének kell lenni s

ha puffasztó zöldet etetünk, akkor árpa vagy zab-szalmával rázzuk össze, vagy mindkettőt megszeeskázva, utólagosan keverjük azokat össze. Abrakul a luczerna mellé csak árpa- vagy tengeridarát, a csalamádé mellé pedig fehérjében gazdag anyagokat is célszerű használni. Az abrak mennyiségét az állatok hizékonytsága szerint szabjuk meg, úgy, hogy a husosabb testű fiatal, vagyis hizékonyabb anyaggal több abrakot etetünk, mint a kevésbé hizékonyval. Előbbinél 1000 kg. élősúly után pl. a következő adagolás válhat be: 60 kg. luczerna, 6 kg. zab-szalma s 8 kg. tengeridara, amiben 27.4 kg. szárazanyag, 2.6 kg. fehérje, 0.6 kg. zsir és 12.8 kg. szénhidrát, vagyis összesen 16.0 kg. emészthető szervesanyag foglaltatik, melyből 10.0 kg. a szálásban van. Eleintén természetesen több luczernát s kevesebb darát is etethetünk, de a hizlalás második felében nem tanácsos a darával a jó hizóknál takarékoskodni. A csalamádé etetése alkalmával a következő adagolást tartjuk a jobb hizók számára 1000 kg. élősúlyra megfelelőnek: 90 kg. csalamádé, 6 kg. luczernaszéna, 2 kg. repcepogácsa s 5 kg. tengeridara, amiben 26.4 kg. szárazanyag, 2.6 kg. fehérje, 0.7 kg. zsir és 13.6 kg. szénhidrát, vagyis összesen 16.9 kg. emészthető szervesanyag foglaltatik, melyből 12.1 kg. a szálásban van. A rosszabb hizókkal magától érthetőleg több zöldet s kevesebb abrakot etetünk. A meleg idő beálltával úgy óvjuk a hizókat a forróság s legyek ellen, hogy az etetés idejét kivéve mindig sötétben tartjuk az istállót s éjjelre kinyitjuk az ablakokat, mely esetben jól gyarapodva, kifizethetik az állatok a hizlalást.

↔ MULATTATÓ. ↔

Közös portán.

I.

A szegény, más házán kinlódó lakó-ember avval virrad, avval fekszik:

— Édes Jézusom, csak annyira segíts valaha, hogy a magaméban lakhassak.

A mire az asszony valami tagolatlan szóval felel:

— Hj...

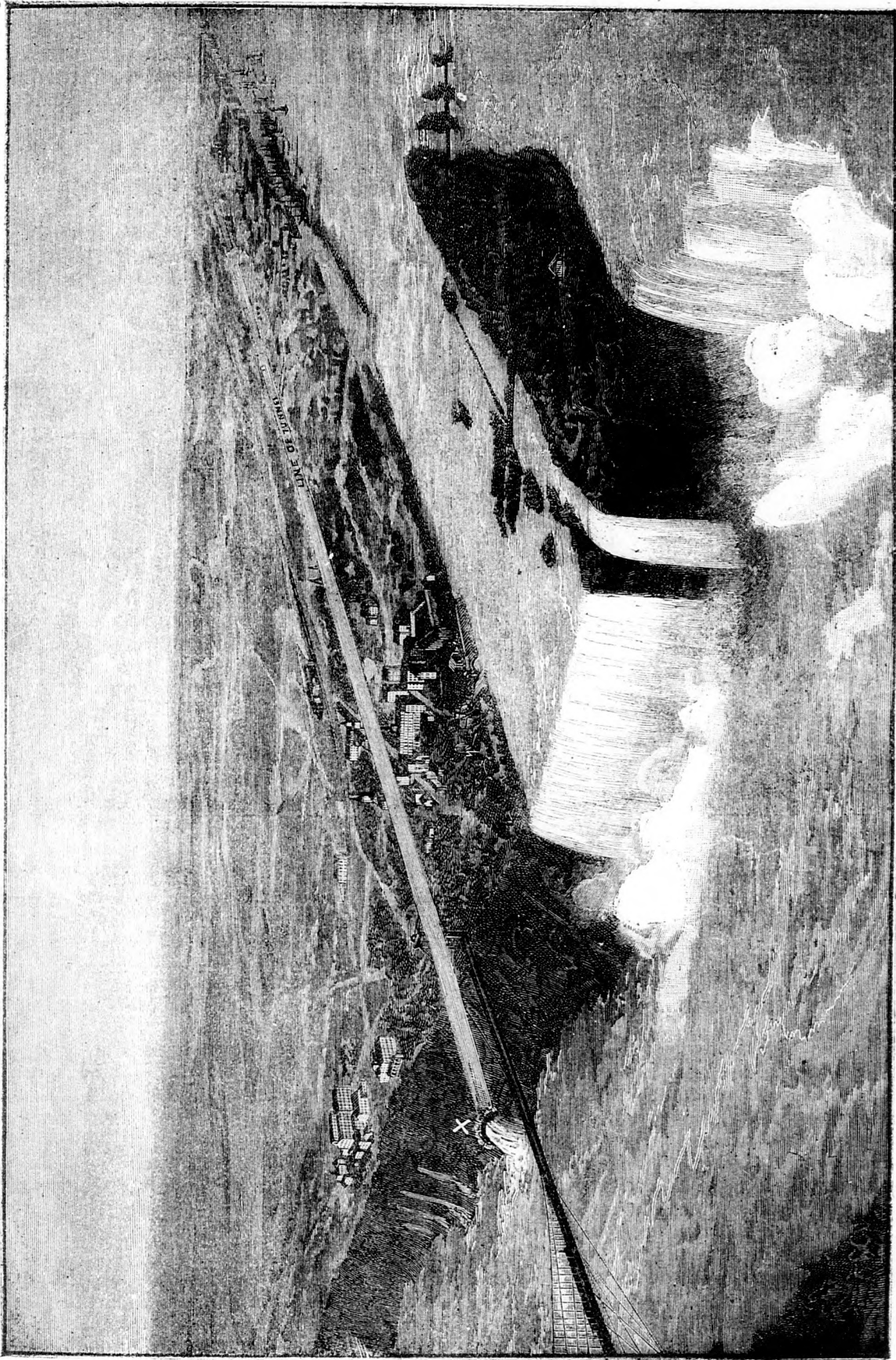
De benne van abban a szívéből szakadt egész mondat:

— Haj bizony, édes Jézusom!

Mikor aztán az édes Jézusom nagy idő multával meghallja a szegény lakó-ember, lakó-asszony fohászkodását, számbaveszi álmatlan, pihenetlen éjszakázásukat, akkor vesz a szegény lakó-ember egy kis félházat a Békásban, az Ürgésben, a Kopaszoron, szóval valahun kint, a szegénység valamelyik tartományában.

A feles ház pedig ilyen:

A végső fele, az utcai, az értékesebb: a Péteré, a belső: a Pálé. A kémény s ahhoz való képest a

A NIAGARA VIZESÉSE.

pitvar, a konyha pedig közös. Ugyancsak közös a a kémény alatt terpeszkedő nagy-padka, ahol a tállás történik, közös a nagy-padka fölött a falba vágott bolthajtás, ahol a konyhaszerek, tányérok, reszelők, kanalasok, hurkatöltők fénylenek. A konyha két oldalán jobbrul-balrul két kemenyceszása ásitózik egymásra, az már kié-kié, külön tulajdon. A kemenyceszása előtt pedig kinek-kinek ott feketélik a magamaga tüzhelye.

Ezen az egész öt-hat lépés hosszú, négy lépés széles birodalmon osztakozik két asszony. Süt, főz, mosogat, mos, füt. S ez oldalról is, amarról is félfél tuezat gyerek lesi, mit főz amazoknak az anyjuk; a másik házba való asszony.

Addig legyen én tehát szegény sorban, míg ezek közt szent lesz a békesség!

II.

Azon kezdődik az osztópör, hogy egyik asszonynak is eláll a szava, meg a másíknak is. Mint a hogy a bolond idő előtt is eláll az addig vidáman csatározó, enyelkedő szél.

Se Péterné nem köszön aznap reggel Pálnénak, se az ő neki. Addig pedig nem igen keresték, ki kelt föl elébb, ki a gyerekebb, ki az emberebb.

E fölött aztán eltűnődik mindakettő: hogy mért folyik a másíknak az orra vére. Lassan-lassan mindakettő megtalálja az okot, még pedig magamagában.

Péterné azt véli:

— Ahán, — az ennek a Franczinak a baja, hogy az este becsukdostam a csirkéit, még az enyimeket étettem. — Hanem hisz majd eszire tér a maga kenyeren.

Ezt teszi hozzá, ezen hallgat tovább.

Pálné ellenben abban állapszik meg:

— Nene, Viktornak fáj, hogy oldalba rugtam a kutyájukat. De kár, hogy vizireportot nem irat róla...

Avval lesi-várja mindegyik, megszólal-e már a másik? Csak már megmozdulna az ütője! De mikor olyan keserves elsőnek szólalni meg! Olyan az, mintha beismerné, hogy ő az a hibás, mintha boesánatot kérne.

III.

Hanem odabent, maguk közt, a gyerekek előtt el-elmordul Franczi is, Viktor is.

— Te, avval a kényes kutyákkal meg ne lássalak együtt!

— Te, itt van egy darab mézeskenyér, hanem oda ne menj vele azok közé az éhletetlenek közé, mert kiszedem a szemedet, tudod-e.

A mézes-kenyeres gyerekeknek pedig az az első dolga, hogy odakuporodik, amazoknak éppen a szemé elé, az istálló végén. Lassan eszik, soká, hogy amazok annál tovább irigyeljük. Irigylik is azok szegények, de úgy tesznek mégis, mintha észre se vennék. A mézes-gyerek aztán nem állja sokáig azoknak nembánomságát, hanem letör egy harapást a kenyerből s odakínálja amazok közül a legkisebbnek.

— Ne é Sándorka...

A szegényke utána kap, de az iskolás kis nénye rászól:

— Ne bándd... tudod, hogy panaszos.

De a mézesgyerek csak nyujtogatja;

— Vedd el no, ne félj, nem mondom meg.

Arra Sándorka mégis csak utána nyul megint

a búbajos falatnak, hanem akkor meg a mézesgyerek visszakapja:

— Hát, ugy-e kék? Hát...

De csak nyujtogatja tovább:

— No, ha elbírod kapni, a tied lesz.

Evvel aztán végképp kiveszi sodrából az iskolás kis Mártát, s ahogy a mézesgyerek mégégyeszer odanyujtja kis öcsésének a esalóka falatot, — kiüti a kezéből.

Arra a mézesgyerek elkezd veszettül bömbölni. Sándorka is elkezd bömbölni, abban a szent hitben, hogy az a falat az övé lett volna, éppen most kapta volna el, ha Márta ki nem üti; Lőrincz, a mézesgyerek bátyja kiugrik az istállóból s egy gyékénykötéldarabbal neki mén Mártának, annak, szegénynek nincs más fegyvere, kezeügyiben esik a vizes kis korsó, szemközt loecsantja a hatalmasabb ellenfelet: s azzal a bömbölés egyetemessé lesz. A szomszéd-kölykök összeszaladnak, úgy vihognak be a kapun:

— Rivó, rivogó,

Kerék alá csuktató,

Rivó...

És a többi.

IV.

Más esetben, (békesség idején), ha összekapott az ide s tul való gyerekhad és megindult valamelyik asszony, hogy majd helyrehozza a maga ármádiáját, a másik elejbe állt rendesen, megfogta a kezét:

— Ugyan-ugyan, csak nem ment el a jó dolgod, hogy közéjük ártsd magad. Gyerek: összeverek-szik, összebékül. Rá se hallgass...

Hanem most, (pedig igazán mindegyik úgy volt, hogy ő nem haragszik, hanem amaz) — most, mondom, úgy ott termett mind a kettő az istálló végén, mint a páros repülőársarkány. Az igaz, hogy ez is, az is a tulajdon gyerekit verte, de amazét szidta.

— Mér gyüssz közéjük, mikor tudod, hogy megmarnak...

— Mondtam, hogy kinézik a kezedből az enni-valót, az éhesek.

Ugy, verve hajtotta be Franczi is, Viktor is a magáéit a házba. S ahogy azok ott a padka körül letérdeltek, csak a zokogásuk, czihegésük hallatszott ki. Az is csak akkor, mikor ez anyjukék elhallgattak. Mert azok meg most neki fordultak egymásnak, úgy, a zárt ajtón keresztül.

Es elmondták egymásnak a teljes életrajzát, kezdve az öregapjuk halálától, mind e mai napig.

Es rákentek egymásra minden fűszerszámot a mivel csak felbőszült asszony rendelkezhetik.

... A gyermekek pedig nagy szorgalommal, gyönyörűséggel dugdosták zsebre a soha nem halott adatokat, hogy kieresztetvén, legyen mit egymás fejéhez verniók.

V.

Eppen egy ilyen ütközet napján, egy háromhetes hadjárat fordulója alkalmával történt, hogy Viktor estefelé tüzet rakott a konyhán, várva az urát. Eppen az arató részből szabadul, tyukot vágott annak az örömére. Mert ünnep az, nagy, esztendő ünnep, az esztendőig való kenyér ünnepe.

A másik asszony pedig ugyanaz időben karjára vette a két zöld kantát és vizért ment a kutra. A gyermekeket is magával vitte mind.

— Gyertek, mer' ha itthon hagylak, megesznek ezek a farkasok.

Viktor utánuk köpött, mikor kimentek a saroglyán.

Hát alig hogy elmennek, kocsi áll meg a kapuban. Viktor kiszalad, azt hive, hogy az ura érkezett a részszel.

De nem, hanem egy idegenforma ember lekiált a kocsiról, be a kapun.

— Nénike, itt lakik-e Retek Pál?

Péterné nagy csalódottan, kurtán-furesán oda mordul:

— Itt a gyönyörű.

Arra a kocsisember leveti magáról a fekete szűrt.

— No hát chun hozom, — összetörte a masina.

Mintha ollóval vágták volna kétfelé a Péterné gyűlölségét, csak lekussadt, összecsapta a kezét:

— Jézus, Márja, Szent-Józsep...

— No csak ne jajgasson kend, néni, hanem ide hamar, vegyük le.

Csak mikor leemelték a vérbefagyott, eszméletlen, hörgy, vonagló tetemet, akkor kérdezte a kocsis:

— Kend a felesége?

Mert akkor már ugy siratta Viktor a feles háziczimborát, akár a hités ura lett volna.

— Jaj, nem vagyok én, dehogyan vagyok — jaj az a sok árva.

A Lőrinez gyerek pedig lélek nélkül, szaladt a másik házba való asszony után a kutra.

— Hamar, hamar, gyűjjön ketek, hiba van. Szaladjon ked, majd hazaviszem én a kantákat.

VI.

Ugy is van az: öli, marja, gyalázza az ember ellenfelét, de ha szerencsétlenség találja szegényt, mégis csak erőt vesz az emberen a jobbik szive.

Ugy Viktor is, mikor már a doktor is elment, bekopogtatott a másik házba, megillette az ura fölött zokogó Franczinak a vállát. (Pedig egy órával azelőtt utána köpött: te gyalázatos...)

— Franczi, hallod-e, nézd, hoztam egy tányér tyukhus-levest. Borítsd le, majd jó lesz a szegény uradnak, ha eszire gyün... Vagy a gyerekek megeszik, szegények...

Tette hozzá kimenőben.

Odaki meg a mézes-gyerek erővel tömködté a Sándorka szájába a kenyeret:

— Ne Sándorka, ne kiesim. Ne Márta, neked is adok. Ne féljete, nem haragszik mán édes szülém... Ne Sándorka, ne kiesim...

Móra István.

A leghiresebb orról. Egy kis fiu anyjával véletlen meglátta az utczán néhai öreg Pulszky Ferenczet, a Nemzeti Muzeum érdemes volt igazgatóját. Persze, feltűnt neki rögtön a nagy orra.

— Mama, ez az ur csak nem beszél az orrán keresztül?

— Miért kérdezed kis fiam?

— Mert sokáig tarthat, míg a hang azon keresztül jön.

HARCZBAN A SZABADSÁGÉRT.

— A „Független Ujság“ eredeti regénye. — (5)

— Gyorsan megy. Majd... igen — folytatá kissé zavarba jöve Pálma grófnő, aki szinte kikökönt a Julesa szerepéből. — Majd a grófnő ezt elintézi... Ott Fiuméba.

Az öreg Incze Mihály azt tapasztalta, hogy ez a két paraszti ruhába bujt uri népség igen közel vonul egymás mellé. Aztán zavarba jönnek. Jó lesz véget vetni a mai találkozásnak. Bele is szólott, hogy imár haza mehetnek. De nem akart egyik se.

CSICSIBABA.

— Nem végeztük be.

— Még mondani valónk van.

Az öreg unszolására mégis kijöttek a szobából, hol félhomály vala. A kert felé indultak beszélgetve. Az öreg béres a nyomukban. De hát nem a készülődésről beszéltek ezek már. Mintha meggabajodott volna mind a kettő.

Igy mikor járásközben látták egymást, igen jól találtak össze mindenképpen. A Julesa úgy beszélt, mint egy gróf kisasszony. Dénes úgy lépkedett mellette, mint egy huszár-kapitány. (Hát az is volt éppen mind a kettő, ahogyan kitetszet a paraszti ruha alól.)

Incze Mihály, az öreg béres szüntelen a nyomukban haladott. Többször suttogóra vették a beszé-

det. Ilyenkor köhintett az öreg és tudomásul szolgált, hogy figyelmeztetés volt.

Még azt sem átalotta a paraszti ruhás kapitány elmondani, hogy ő szereti Julesát. De ezt szörnyen röstelte az öreg béres. Hanem a méltóságos kisasszony, az az Julesa nam haragudott érte. Hát jól tette. Az ő baja, hogy mikor akar haragudni...

Végre, mikor elbucusztak, úgy határozták el, hogy holnap már elutazik az egyik Fiuméba.

Az az egyik: Pálma grófnő volt. A szervezésnél a férfi maradott hátul védőnek. Majd a harczterén bizonyosan a százados ur lesz elől. Ismeretlenül bár, megszerették egymás lelkét. Nemes érzelmek lakta mind a kettő kebelét. Szerelmek és szabadságérzete lángolt sziveikben s az öreg béres azt sem sejtette, hogy mi történhetett a két ifju szívében azalatt, míg a szabadságról beszéltek.

IV. Fejezet. Thomann kapitány enged.

A fiumei kikötőben rendkívüli élénk mozgalom van. Ott horgonyoznak az Adrián az angol hajók. Várják a berakodás idejét. A rakpartokon a járókelők ezrei hullámszánk esténként. Nézik a kivilágított angol hajókat.

Már készülődnek. Már rakodnak.

Árkossy Pálma grófnő is megérkezett a bucsuzástól számítandó harmadik napon. Délvidéki enyhe üdülő helyre indult, hanem Fiumében megállott egy-két napra.

Helyzete nem éppen kényelmesnek mondható. Mert vele jött imádója Köszvényessy báró, aki bár a negyvenet túl haladta, még mindig reméli, hogy elnyerheti Pálma kezét. Az ifju gróf kisasszony csupa üdeség, báj, míg udvarlója tulzás nélkül apjának illenek. A sétáló gróf kisasszonynyal van társalkodó nője is. Így haladnak tova a molón.

Mikor a Szapáry-molón áthaladnak és haligatják az öreg udvarló mesterfogásos széptevését, hirtelen egy öreg horvát megy elő Pálma grófnő mellett, de oly közel, hogy érinti a kezét.

Pálma rá tekint és fölisméri az öreg Ince Mihályt. Előttük csoszogott az öreg horvát. A sarkon pedig belépett a legelső csemegekereskedésbe.

Amint bement, jobb kezét hátra tartva úgy mozgatta ujjait, mintha hívogatna valakit. Mintha követésre intene, de csak ujjal való játszásnak tűnt fel akárki előtt. Pálma grófnő azonban észrevette. Amint a jelzett üzlet elé érkeztek, kívül hagyta társalkodóját az udvarlójával és betért az öreg Ince után a csemege kereskedésbe.

(Folyt. köv.)

Képeinkhez.

A halászné. Ott laknak a patak parton a halász és a felesége. A halat a patak vizében tartják, hogy onnan könnyebb eladni és kéznél van. Most a halászné lépeget le a patakhoz, mert vevő van a halra, elad egy pár darabot. Az asszony jobban is érti a vásárcsinálást, mint a halászgazda.

Csicsi baba! Milyen boldog, akinek esendes otthona van. De kétszerte boldogabb, akinek a csendes otthonban kedves felesége, szeretett gyermeke is van. Míg az apa távol a háztól a családfő gondjaival küzd, addig az otthonban a jó asszony a kedves gyermeket gondozza és amint eljátszad az esőpséggel, azalatt is szüntelen a férjére gondol.

Az anyai szeretet édes melegével karolja gyermekét. Majd eljátszik vele. Csicsi baba! csicsi baba! Mennyi öröm, mennyi szép remény tölti el az anyai szívet, míg odaadással ápolja gyermekét és mégis, hányszor csalódik a szülő!...

A Niagara vizesése. Amerikában a Niagara vizesése a világ egyik legszebb látványa. De az élelmes amerikai a szépségen kívül a hasznosságot is nézi. Azt tervezték ugyanis, hogy az óriási vizesést erőhajtási czélokra használják fel. Irtózatosságot okozó hajtóerő rejlik a vizesésben. Egy mérnök el is készítette a terveket és mai képünkön bemutatjuk a világraszóló munkálatok látképét a magasból, vagyis madártávlatból.

Számrejtvény.

Lengyel Ferencztől.

7, 3, 4, 46.	Boru erre következik:
1, 2, 8, 9.	Ezt az orrunkkal észleljük:
13, 5, 6, 11.	Valónak az ellentéte:
14, 15, 16.	Szántóvetőknek eszköze:
32, 28, 29, 30, 31, 12.	Nagy hajókkal járnak rajta:
19, 33, 52.	Ez a gépek mozgatója:
26, 27, 21, 59, 23, 63, 25.	Minden ember először ez:
37, 36, 35.	Holtunk után ez befede:
24, 17, 53, 54, 41, 18.	Női név, kedvesen hangzó:
42, 43, 44.	Sok helyt szedi végrehajtó:
34, 49, 22, 50, 65.	Hazánknak egyik nagy tava:
55, 38, 64, 57, 58.	A világot igazgatja:
39, 40, 45, 51, 8, 61, 62.	Másként házasság évad:
60, 56, 21.	Sok férfi e névre hallgat:
47, 48, 33, 35.	Egy város a Duna mellett:
10, 20.	A »Z« betű előtt leled:
1—65.	Nagy szeretet rejlik benne:
	Figyelmeztet a gyermekre.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő 1902. március hó 2.

A „Független Ujság“ 7. számában közölt talány megfejtése:

Éljen a nemzet, éljen a hon!

Helyesen fejtették meg: Bodis Anna, R. Burián Sarolta, Pestaloty Ilonka, Füle Ferdinándné, Mészáros József, Fekete Antal, Baráth János, Juhász Viktorka, Stokker Vilmos, Eskütt György, ifj. Kovács Mihály, Kiss József Henrik, László Endre, Csutorás János, Dencsi György, Balázs János, Remete Károly, Draskóczy László, ifj. Szathmáry Sándor, Domby Vince, Telegdi József, Baranyai István, Kovács Jenő, ifj. Kiss Sándor, Cséplő József, Stefanyák András, Nagy József, Bedő Benjámin, Nemes Ferencz, Fodor Samu.

A sorshuzásnál Burián Sarolta (Budapest) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Huszár József »Első feeske« című regénykötetét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Dimény Ferencz. Szántó Elek, Sáska János uraknak. A „Góbságok“ című kacagató székely történeteket postára adtuk a kedvezményes árban 2 koroná helyett: 1 korona és 20 fillér portóköltség mellett. — **Hajdumegyei kisbirtokos.** Mintagazdaságot a földművelésügyi miniszter olyan helyeken létesít, ahol annak szükségét látja. Ezt kérelmezni kell. A mintagazdaságok valamely rendesebb gazda telkén lesznek felállítva s állami segélyben részesülnek, a gazdaság jövedelme a tulajdonosé, jószág szerelvényt csak annyit ad a miniszter, a mennyi az ökszerűbb gazdálkodáshoz szükséges. A jelenlegi tulajdonos halála után a mintagazdaság egyenes örökösének tulajdonába megy át. — **Sz. V.** urnak. B.-K. u. A Czarán-féle kettős törekrázót bárki berendezheti gépébe, egyelőre azonban csak Czarán Ottó gyáronál Sípét (Temesmegye) szerezhető be. — **P. M.** urnak. K. o. s. e. r. Az ákác vetését jó késő tavaszra halasztjuk, mert a fagy

iránt nagyon kényes. Legjobb május közepe felé vetni. Hogy hamar és egyenletesen keljen a mag, azt előbb le szokták forrázni. A magoncokat sövénykerítéshez 2 éves korban, fa neveléshez ellenben 3—5 éves suhángokat használhatunk, utóbbiakat 1½—2 méteres sortávolságban egymástól 3 méterre ültetve. — **K. J. Tisza Kálmán** falva. A Czárán-féle kettős törekrázót ma még csak feltalálója **Czárán Ottó** gyártja *Sipeten* (Temesmegye) az árák és bővebb felvilágosítás végett tessék oda fordulni levélben. — **Gy. G. Korogy**. Dorking és Langshan tyuktojások a gödöllői baromfitelepen kaphatók a „*Baromfitenyésztők Országos Egyesületénél*” és ennek szakközlönye útján bővebb felvilágosítást is kaphat baromfiak és baromfitojások beszerzésére, forduljon oda: Budapest, Köztelek Üllői-ut 25. sz. — **Oravetz András**. A gazdasági munkás- és cselédsegély-pénztár rokkantság, baleset és halál esetén szintén segíti tagjait. Az említett címet mi közelebről nem ismerjük s azért arról bővebb felvilágosítást sem adhatunk. Lépjének csak be a kormány gazda munkás és cselédsegélypénztárába, ez előnyösebb és biztosabb is. A belépésre vonatkozó tudnivalókat megkaphatják a jegyző útján is, vagy ha egyenesen a fenti címhez fordulnak, Budapest V. földművelésügyi miniszteriumba. — **Fodor Pál** urnak. A vásári tudósítások nem helyes volta a gazdaközönség körében régóta panasz tárgyát képezi. Ez után éppen most járunk utána s azt hisszük, utánjárásunk eredménynyel fog végződni. A közel jövőben a „*Független Ujságban*” is megbízható adatokat lehet lesz közölnünk. — **Egy régi előfizető**. Erdőőri szakiskolák vannak Királyhalmán (Szeged mellett) Vadászerdőn (Temesvár mellett) Liptó-Ujváron és Görgény-Szt-Imrén. Ezek a két éves tanfolyam megszakítás nélküli; a felvételi kellékek betöltött 17 év és a meg nem haladott 35 éves kor, ép erős testalkat, elemi osztályok végzése, illetve irni-olvasni tudás. — **Edélyi György** urnak. A gazdatiszti igazolásra vonatkozólag még folyó évi május hó 1-ig ideje van. Ezen igazolás végett a szolgabíróhoz kell fordulnia, kimutatással arról, hogy 1901. évi január 1-je előtt mint gazdatiszt alkalmazva volt. Az 1900. évi gazdatiszti törvényről szóló füzetet megkaphatja Ráth Mór könyvkereskedésében (Budapest, Gizella-tér.) — **Apci 48-as függetlenségi kör**. Közérdekű hirt szívesen veszünk, ezt azért nem hozhatjuk, mert nem közérdekű, hanem csakis a jelenvoltakat érdekli. Ha szép szavalni való költeményeket akarnak, rendeljék meg a Pósa Lajos legújabb verskötetét „*Szál az ének*” Kapható: Singer és Wolfner könyvesboltjában. Budapest. Andrassy-ut 10. Nemesak azért érdemes ezt a könyvet megrendelni, hogy szavaljanak belőle, hanem azért, hogy ennek a becses, szép, hazafias kötetnek egyetlen egy olvasókör könyvtárában sem volna szabad hiányozni, mert Pósa Lajos a magyar nemzet lelkéből beszél. — **Sorsjegyekről**. **Slárku István**, **Szuhánék József**, **Bölcskey Mihály** uraknak. Sorsjegyeik nem nyertek. — **Többeknek**. Törvénykezés és jogi kérdésekre csak ügyvédiünk válasza után fogunk feleletet adni. Addig türelmet kérünk.

A „*Független Ujság*” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

A **Bächer-féle ekék** feltűnő tartóssága számos szerkezeti előnyeiken kívül főképp azon körülményre vezethető vissza, hogy a Bächer-gyár a közönséges kormánylapok helyett a John Lane-féle szabadalmazott „*compound pánccél-aczél lemez*” készíti kormánylapjait. A compound-aczél tulajdonképpen három aczélrétegnek szerencsés kombinációja. A középső réteg lágy aczél, mely mindig megtartja a jellegzetes szívósságát és rugalmasságát, a két külső réteg pedig, a mely tulajdonképpen surlódásnak van alávetve, üvegheménységű aczél. Az ilyen izítás alatt összesajtoltt és egymástól soha el nem váló pánccélaczélból készült kormánylap edzés céljából tetszés

szerinti hőfokra hevithető, a nélkül, hogy a hajlítás alatt nyert alakját elveszítene, és ezen körülménynek tudható be, hogy a compound aczélból készült kormánylapok külső rétegei oly keménynyé válnak, hogy azok vésővel vagy más még oly kitűnő szerszámmal sem karczolhatók meg. Elképzelhető, hogy az ilyen rendkívül kemény kormánylapoknál kopás még hosszas használat után is alig észlelhető. Másrésztől azonban az ilyen finom szemcséjű kemény kormánylapok fényesre csiszoltatván, a legtökéletesebb munkát végzik, miután azokra még ragadós természetű agyagföld sem tapad, s ennek köszönhető főleg, hogy a Bächer-féle ekék fordítás és porhanyítás tekintetében páratlanul jó munkát végeznek, soha el nem torkolodnak, és feltűnően kevés vonóerőt igényelnek.

Ehhez járul még azon körülmény is, hogy a Bächer-gyár összes ekéit *eltörhetetlen téglacézél ekékkel* szállítja, a mi egyrésztől az önsúlyt redukálja, másrésztől az ekének hasonlíthatatlanul hosszabb tartósságot biztosít. A Bächer-gyár ezen fontos újításai a mezőgazdaságban, illetve a talajművelés terén valóban teljes méltánylást érdemelnek, annál is inkább, mert a Bächer-ekék beszerzési ára olcsóbb, és a Bächer-féle ekéknek alkalmazása minden gazdára nézve ugy vonóerőben, mint pénzben jelentékeny megtakarítást biztosítanak. — Megrendelhetők Budapesten Bächer Rudolfnál, VI., Nagymező-utca 68. — Kívánatra az ekék árjegyzéke és leírása készséggel megküldetik.

Budapesti piacon árák.

Budapest, 1902. február 22-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 18:50—19:80 K. *Ross* 14:40 K-től 15:80 K-ig. *Árpa* 17:70 K-től 17:80 K-ig, jobb minőségű 14:50 K-től 17:30 K-ig. *Zab* 14:90 K. *Tengeri* 10:70 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	26:80	26:20	24:80	25:20	23:40	22:80	21:90	19:50	11:80

Buzakorpa finom 8:80 K, durva 9:00 K.

Egyéb magvak: *mák* 28—32 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 1—12 K, aprószemű 14—15 K, *tarka* 11—11:50 K, *lencse* 12—13 K, *orsó* héjas 20—39 K, *lóhere* 46—56 K, *lucerna* 49—54 K, *baltaczim* 26:00—28:50 K.

Takarmányvásár. Réti széna 420—560 fillér, muhar 540—600 fillér, zsupszalma 260—290 fillér, aloraszalma 260—290 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt tűrű 40—43 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 96—98 fillér, 260—280 kg.-mos 94—96 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 88—90 fillér, szerb 90—91 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: *Hizott magyar ökör* jobb minőségű 60—66—, középminőségű 52—58—, alárendelt minőségű magyar ökör 46—50—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 52—56:00, magyar tehén középminőségű 43—67:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 36—, 58:00, szerbiai ökör jobb minőségű 42—66—, kivitel —, középminőségű 32—38—, szerbiai bika 42—65—, szerbiai bivaly 34—42—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban élő borju 38—42 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 3:20—4:80 K, csirke 1:80—2:20 K, kappan hizott 3:00 K.—7:20 K. Rucza 4:50—7:50 K. Lud hizott 14—16 K. Pulyka sovány 7—8 K.

Tojás alföldi 86—98 K, erdélyi 82—88 K, ládánként. Tea. tojás 100 drb 5:80—6:60 K.

Tejtermékek. Teavaj 2:20—2:50, tejföl 64—82 fillér literenként, főzővaj 1:60—1:80 K, tehénturó 12—18 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 3:00—7:00 Petrezselyem 100 kötés 0:00—0:00, 1 q 5—8—, zeller 100 drb 1:60—3:00, karalábé 1:00—1:60, vöröshagyma 100 kötés 0:00—drb 0:00 q 6:40—7:60, fohagyma 26—30—, vörösrépa 100 drb. 1—1:20, fehérrepa, fejeskáposzta 5:00—9:00—, kelkáposzta 100 drb 1:60—2:00, vöröskáposzta 08—14—, fejjessaláta 4:00—5:00, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsa 1 q 3:00—3:60, sárga 3:60—4:00.

12829/1902 II. szám.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménesbirtok 1902. évi

**2000 métermázsa zab és
1400 „ takarmányrépa**

szükségletének biztosítása céljából

folyó évi február hó 28-án délelőtt 11 órakor

a ménesbirtok igazgatóságánál zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és az ajánlati ár 5%-ának megfelelő bánatpénzzel felszerelt ajánlatok fentemlített határidőig a mezőhegyesi m. kir. állami ménesbirtok igazgatóságánál nyújtandók be.

Ajánlat nemcsak a zab, vagy árpa egész mennyiségére, hanem egy waggonrakományra is tehető.

A részletes szállítási feltételek a magy. kir. gazdasági főigazgatónál Budapesten (földmívelésügyi miniszterium II. emelet 80. ajtó) és Mezőhegyesen a magy. kir. állami ménesbirtok igazgatóságánál tudhatók meg.

Budapesten, 1902. évi február hó 11-én.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

TÉLI-IDÉNY Szecskavágógépek
 kézi és erőhajtásra.
RÉPAVÁGÓK.

Kiváló munkabírásu
„RAPID“ darálógépek.

Teljes takarmánykamara felszerelések,
 melyek sok évi tapasztalatok alapján a helyi viszonyokhoz mért díjmentesen tervezettek, legjobb szerkezetben és gondos kivitelben szállítanak

KÜHN E.

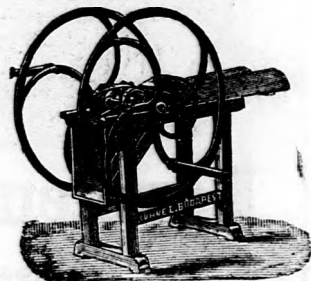
mezőgazdasági gépgyára által.

FŐRAKTÁR: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 57/a. sz.
 Gyár: MOSON, Mosonm v. m.

Ventzki-féle
szabad. takarmányfüllesztők.

Erőhajtásra

Casali-féle szab. kukoriczamorzsolók
 rendkívüli munkaképességgel.

véd-jegy
 a Dr. G. Schmidt-főorvos és hisztiorvos féle
Fülszáj
 Csak a védjeggyel ellátott valódi gyorsan és alaposan gyógyít időszakos süketiséget, fülfájást, fülzúgást, és nagyothallást meg idült esetekben is. Egyedül kapható üvegje 2 forint.
 a Városi Gyógyszertárban
 Városházter. Budapest.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkográfiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Chemigrafia, chromotypa, photo-, (auto)-typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografikailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

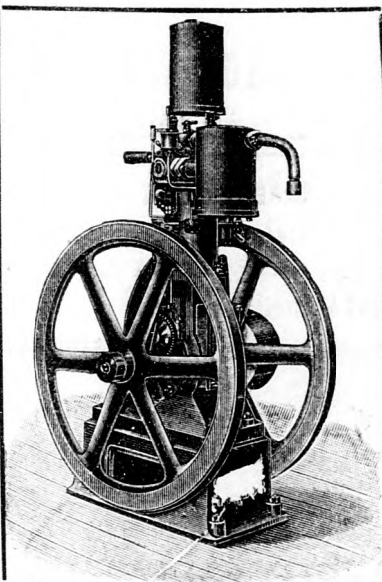
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv. társaság

BUDAPESTEN.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin
 lokomobiljaink

(Bánki szabadalma).

adómentes ásványolajjal
 a legolcsóbb hajtóerő.

Hatósági engedély nélkül
 bárhol felállítható.

nem tűzveszélyes,
 egyszerű, tartós szerkezetű,
 gépészre nincs szükség.

Árjegyzéket kívánatra küldünk.

1901. évi forgalom 26000 zsák

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét

a budapesti gyapju-aukceziókra

melyek az év folyamán több sorozatban,
 nevezetesen

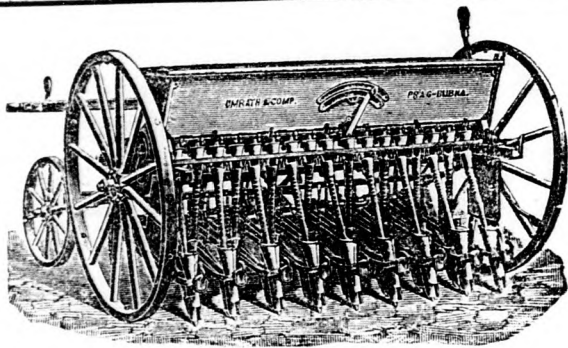
július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S. Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Egyetemes sorvetőgépek

legjobb tolókerék-rendszer. Magyar és osztrák szabadalom.

Utólérhetlen Tessék

MEGBIZHATÓ! árjegyzéket

CZÉLSZERŰ! kérni!

KÖNNYŰ JÁRATU!

Ekék. Trieurök.

Umrath és Társa Budapest,

V., Váci-körút 60. szám.

Gőzcséplőkészletek 12 lóerőig. — Ipari mozdonyok 100 lóerőig.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: 400,000 kor.

Alapítványok és üzletrészekben 1,200,000 kor.

Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek.

Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokka minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság

Alfa-Separator * * *

* * Részvénytársaság

BUDAPESTEN.

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8—10.

.. Tejgazdasági gépgyár. . .

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

.. Tejszövetkezetek és tejelepek berendezése. . .

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 45000 darab.

Most jelent meg
Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán
az O. M. G. E. titkárjai szerkesztésében a
KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR
1902-re.

A „KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR“ ezen nyolczadik évfolyama régi köntösében, javított és tetemesen bővített tartalommal bír. A „Köztelek Zsebnaptár“ minden más zsebnaptárt nélkülözhetővé tesz. — A „Köztelek Zsebnaptár“ ára a „Független Ujság“ előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt 3 korona 50 fillér.

Megrendelhető

a „FÜGGETLEN UJSÁG“ kiadóhivatalában,
BUDAPEST, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

SZUPERFOSZFÁTOT, Stassfurti kainitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit

(dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb műtrágyaféléket azonkívül

Kénport

legfinomabb 78% Chancel
oidium ellen,

Rézgáliczot

(98—99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.